

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Orhei, sediul central din 30 martie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2018, în cauza penală în privința lui

***Caragherghi Petru XXXXX, născut
XXXXX.***

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță:

de la 10.02.2017 - până la 30.03.2018

instanța de apel:

de la 23.04.2018 - până la 26.06.2018

instanța de recurs ordinar:

de la 08.08.2018 – până la 22.01.2019

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul central din 30 martie 2018, Caragherghi Petru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsa sub formă amendă în mărime de 200 (două sute) unități convenționale, ce constituia la momentul comiterii infracțiunii echivalentul sumei 4000 (patru mii) lei.

Acțiunea civilă înaintată de Damian Roman a fost admisă parțial și s-a încasat de la Caragherghi Petru în beneficiul lui Damian Roman prejudiciul material în mărime de 997 (nouă sute nouăzeci și șapte) lei, prejudiciul moral în mărime de 8000 (opt mii) lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 (cinci mii) lei.

Acțiunea civilă înaintată de Lomacenco Pavel s-a admis parțial și s-a încasat de la Caragherghi Petru în beneficiul lui Lomacenco Pavel, prejudiciul material în mărime de 70695 (șaptezeci mii șase sute nouăzeci și cinci) lei, prejudiciul moral în mărime de 8000 (opt mii) lei și cheltuielile asistență juridică în mărime de 10000 (zece mii) lei.

În rest pretențiile din acțiunile civile înaintate de Damian Roman și Lomacenco Pavel în partea diferenței cuantumurilor prejudiciului moral s-au respins ca neîntemeiate.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, la data de XXXXX, aproximativ la ora XXXXX, Caragherghi Petru, deținând permis de conducere de categoria/subcategoria mijlocului de transport pe care îl conducea, fiind treaz și conducând autocamionului de model „Volvo” cu numărul de înmatriculare XXXXX, deplasându-se pe drumul public de acces în cariera XXXXX, spre traseul central M2 Chișinău - Soroca XXXXX, ignorând prevederile pct. 45.1 al Regulamentului circulație rutiere aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, care îl obliga să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii: situația rutieră; pct.45.2, potrivit căruia: “în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, manifestând în același timp imprudență în traficul rutier prin încălcarea prevederilor pct.59.2) al aceluiași regulament, conform căruia: “La intersecția drumurilor de semnificație neechivalentă, conducătorul vehiculului care se deplasează pe drumul fără prioritate trebuie să cedeze trecerea vehiculelor ce se apropie de intersecție pe drumul cu prioritate”, a intrat în intersecție de pe drum fără prioritate, fără a ceda trecerea vehiculului de model „XXXXX” cu numărul de înmatriculare XXXXX, condus de Lomacenco Pavel și în care se afla în calitate de pasager Damian Roman, care se apropia de intersecție pe drumul cu prioritate - traseul M2 Chișinău-Soroca XXXXX, deplasându-se în direcția mun. Chișinău, iar ca urmare a fost tamponat autovehiculul de model „XXXXX”, în consecință șoferul Lomacenco Pavel cauzându-și vătămare corporală ușoară iar pasagerul Damian Roman, vătămare corporală medie, autovehiculul de model „XXXXX” cu numărul de înmatriculare XXXXX fiind deteriorat considerabil.

3. Împotriva sentinței pronunțată integral la 30 martie 2018, la data de 10 aprilie 2018, avocatul Dumitran Ignat și cu inculpatul Caragherghi Petru au declarat apel prin care au solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care Caragherghi Petru sa fie achitat pe art. 264 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

3.1. În motivarea apelului declarat, avocatul și cu inculpatul au susținut următoarele:

- în acuzațiile aduse lui Caragherghi P. a fost indicat numai pct. din Regulament presupus încălcat, dar nici într-un fel nu sunt descrise care au fost acțiunile lui, care au dus la presupusa încălcare și legătura cauzală între acțiune, inacțiune și consecințele survenite în urma acestei încălcări. Astfel, privitor la conducerea vehiculului, cu încălcarea limitei de viteză de către Caragherghi P. nu este indicat cu ce viteză trebuia să se deplaseze vehiculul și nu a fost stabilită viteza de deplasare a automobilului XXXXX condus de inculpat;

- privitor la reducerea vitezei sau chiar de oprire în cazul apariției în limita vizibilității a unor obstacole care pot fi observate de conducător este eronat interpretat acest articol, deoarece la începutul deplasării autocamionului de model Volvo la intersecția drumurilor, careva obstacole nu au fost și nu au existat. Cedarea trecerii la intersecția drumurilor de semnificație neechivalentă nu poate fi interpretat ca obstacol;

- privitor la cedarea trecerii vehiculelor ce se apropie de intersecție pe drumul cu prioritate nu este indicat la ce distanță de intersecția drumurilor de semnificație neechivalentă se afla automobilul de model Mercedes înaintea începerii deplasării autovehiculului de model Volvo; nu este indicat la ce distanță P. Lomacenco conducând automobilul de model Mercedes a observat ca obstacol în limita vizibilității sale autovehiculul de model Volvo; nu a fost stabilit care este vizorul, din cabina autovehiculul de model Volvo și la ce distanță maximă șoferul putea să observe deplasarea autovehiculului de model Mercedes; nu este indicat indicatoarele rutiere amplasate atât până cât și la intersecția drumurilor de semnificație neechivalentă;

- de către organul de urmărire penală, nu a fost combătută versiunea inculpatului, că înainte de a începe traversarea drumului s-a asigurat, că din partea stângă de drumul cu prioritate, nu venea nici un transport. Versiunea inculpatului putea fi combătută prin probe, cum ar fi reconstituirea declarațiile părții vătămate, inculpatului la fața locului,

efectuarea unui experiment, prin care s-ar fi constatat, că vizual conducătorul Caragherghi Petru putea vedea unitatea de transport „XXXXX ” de la o anumită distanță, ulterior în baza rezultatelor stabilite prin experiment de a numi o expertiză auto-tehnică. Organul de urmărire penală, nu a întreprins în acest sens, nici o acțiune, bazându-se doar pe declarațiile părților vătămate;

- declarațiile părților vătămate sunt insuficient de convingătoare, deoarece ultimii nu au putut comunica instanței la ce distanță au văzut unitatea de transport de model „XXXXX ”, care a început traversarea străzii, de ce au reacționat doar la o distanță de aproximativ 50 m până la ciocnire și nu la o distanță mai mare pentru a evita impactul prin ocolire sau schimbarea benzilor de deplasare care erau libere la acel moment, de ce se deplasau pe banda a 3-a, care e destinată manevrei virare la stânga și nu pe banda nr.1 sau nr.2;

- declarațiile părții vătămate, precum ca ei se deplasau cu 70 km la oră și au observat unitatea de transport condusă de inculpat de model „Volvo” la o distanță de 100 metri, sunt combătute atât prin declarațiile inculpatului Caragherghi Petru, cât și prin raportul de expertiză auto-tehnică (f. d. 92-98), prin care s-a demonstrat că: urmelor de frânare cu lungimea de 50,8 și 40,2 m a automobilului de model „XXXXX ”, în condițiile accidentului rutier dat corespunde viteza de deplasare de 98,5 km/h.

Ținând cont de pierderile energiei cinetice la tamponare, viteza de deplasare era mai mare de cea calculată de 98,5 km/h. Pentru viteza de 50 km/h urmele de frânare a automobilului de model „XXXXX ”, ar fi fost 14 m;

- din declarațiile conducătorului automobilului de model „XXXXX ”, se constată că ultimul cunoștea cu certitudine traseul unde a avut loc accidentul, deoarece se deplasa zilnic, că există pe porțiuni de drum de până la accident, indicatorul rutier „limită de viteză” 70 km, trecere de pietoni, indicatorul rutier „limită de viteză” 50 km. Ne cătând la acest fapt, ultimul intenționat a încălcat limita de viteză stabilită pe această porțiune de drum. Conform raportului de expertiză auto-tehnică nr.34/12/I-R-4977 din 05 septembrie 2016, s-a constatat: dacă viteza automobilului de model „XXXXX ”, ar fi fost de 50 km/h în momentul când șoferul a reacționat la obstacol, folosind frânarea, tamponarea cu autocamionul de model „Volvo”, nu ar fi avut loc. De aici rezultă, că depășirea limitei de viteză de către conducătorul automobilului „XXXXX ”, este în legătură cauzala cu

accidentul, care a avut loc și consecințele produse - leziunile corporale la persoanele, care au suferit în urma acestui accident;

- starea de pericol a fost creată de conducătorul mijlocului de transport „M XXXXX ”, care se deplasa cu viteza de trei ori mai mare decât cea permisă de RCR, la care s-a stabilit prin raport de expertiză, că nu a putut evita impactul datorită încălcării admise și anume el și urmează să poarte răspundere penală pe art. 264 alin.(1) Codul penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2018, a fost respins ca nefundat apelul apărătorului Dumitran Ignat în interesele inculpatului Caragherghi Petru, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Motivând soluția, instanța de apel a conchis că, la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Caragherghi Petru a săvârșit infracțiunea imputată lui, aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, ne cătând la faptul, că inculpatul nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, instanța de apel a considerat că vina lui se dovedește integral prin următoarele probe scrise, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, și care combat și argumentele apelului înaintat, cum ar fi: declarațiile părților vătămate Damian Roman și Lomacenco Pavel, precum și alte probe enumerate în pct. 10 din decizia atacată.

De asemenea instanța de apel a conchis că inculpatul, de facto, recunoaște vina, or, dânsul indică faptul că, *conducând autocamionul său, de model „Volvo”, în timp ce a ajuns în intersecția cu drumul central ce duce spre Orhei și în timp de traversa prima secțiune de drum, a observat că din partea stângă vine un microbuz, or, infracțiunea prevăzută de art. 264 Cod penal se comite cu vinovăție din imprudentă, în modalitatea încrederii exagerate în sine, care, conform prevederilor art. 18 Cod penal, se consideră că infracțiunea a fost săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate.*

Concomitent instanța de apel a considerat că, nerecunoașterea vinovăției de către inculpatul Caragherghi Petru pentru comiterea infracțiunii încriminate, nu echivalează cu achitarea lui deoarece circumstanțele stabilite și probele analizate și enumerate, dovedesc cu certitudine comiterea de către el a faptelor încriminate.

Instanța de apel cu referire la argumentele apelantului precum că starea de pericol a fost creată de conducătorul mijlocului de transport „Mercedes”, care se deplasa cu viteza de trei ori mai mare decât cea permisă de RCR, or, chiar dacă conducătorul mijlocului de transport „Mercedes” se deplasa cu o viteză excesivă, inculpatul intrând în intersecție de pe drum fără prioritate, n-a cedat trecerea vehiculului de model „XXXXX”, care se apropia de intersecție pe drumul cu prioritate - traseul M2 Chișinău-Soroca km 21+458 m, iar ca urmare a fost tamponat autovehiculul de model „XXXXX”. Prin urmare, dacă Caragherghi Petru ceda trecerea vehiculului de model „Mercedes Sprinter 213”, acest accident rutier n-ar fi avut loc, respectiv n-ar fi avut loc nici tamponarea autovehiculelor.

În cest sens, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiată poziția apelantului privind nevinovăția lui Caragherghi Petru în comiterea infracțiunii încriminate, poziția în cauză fiind în contradicție cu circumstanțele de fapt mai sus analizate, prin urmare, apreciată de instanță drept una de apărare.

Cu referire la lucrul judecat de primă instanță, instanța de apel a constatat motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Instanța de apel a considerat că la individualizarea și numirea pedepsei inculpatului Caragherghi Petru, prima instanță corect a ținut cont de prevederile art. 75 alin.(1) Cod penal, astfel infracțiunea comisă de inculpat este atribuită, conform art. 16 Cod penal, la categoria infracțiunilor mai puțin grave, inculpatul anterior a fost supus răspunderii penale, iar la moment antecedentele penale sunt stinse, este invalid de gr. II, iar careva circumstanțe atenuante și agravante nu au fost stabilite, totodată apreciind ca justificată numirea pedepsei față de Caragherghi Petru, sub formă de amendă în beneficiul statului în mărime de 200 (două sute) unități convenționale, ce constituia la momentul comiterii infracțiunii echivalentul

sumeii 4000 (patru mii) lei, deoarece la aplicarea pedepsei s-a ținut cont de totalitatea circumstanțelor reale și personale, de gravitatea infracțiunii săvârșite, dar și de faptul că, pedeapsa constituie nu numai osândă pentru infracțiunea săvârșită, dar are drept scop corectarea și reeducarea condamnaților, spiritul executării stricte a legii, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului cât și a altor persoane.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, pronunțată integral la 10 iulie 2018, a declarat recurs ordinar avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatului Caragherghi Petru, la data de 20 iulie 2018, prin care, indicând în calitate de temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei și sentinței cu dispunerea achitării inculpatului Caragherghi Petru de la comiterea infracțiunii incriminate, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

5.1. În susținerea recursului declarat, avocatul a expus următoarele:

- instanța de apel nu sa pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel;

- nu au fost întrunite elementele infracțiunii;

- în acuzațiile aduse lui Caragherghi P. este indicat numai puncte din Regulamentul presupus încălcat, dar nici într-un fel nu sunt descrise care au fost acțiunile care au dus la presupusa încălcare și legătura cauzală între acțiune, inacțiune și consecințele survenite în urma acestei încălcări;

- privitor la conducerea vehiculului, cu încălcarea limitei de viteză de către Caragherghi P. nu este indicat cu ce viteză trebuia să se deplaseze vehiculul și nu a fost stabilită viteza de deplasare a automobilului Volvo condus de inculpat;

- privitor la reducerea vitezei sau chiar de oprire în caz apariției în limita vizibilității a unor obstacole care pot fi observate conducător: este eronat interpretat acest articol, deoarece la începutul deplasării autocamionului de model Volvo la intersecția drumurilor, careva obstacole nu au fost și nu au existat, cedarea trecerii la intersecția drumurilor de semnificație neechivalentă nu poate fi interpretat ca obstacol;

- privitor la cedarea trecerii vehiculelor ce se apropie de intersecție pe drumul cu prioritate, nu este indicat la ce distanță de intersecția drumurilor de semnificație neechivalentă se afla automobilul de model Mercedes, înaintea începerii deplasării autovehiculului de model Volvo; nu este indicat la ce distanță Lomocenco P. conducând automobili model Mercedes a observat ca obstacol în limita vizibilității sale autovehiculul de

model Volvo, nu a fost stabilit care este vizorul, din cabina autovehiculului de Volvo și la ce distanță maximă șoferul putea să observe deplasarea autovehiculului de model Mercedes, nu este indicat indicatoarele rutiere amplasate atât până cât și la intersecția drumurilor de semnificație neechivalentă;

- depășirea limitei de viteză de către conducătorul automobilului „Mercedes”, Lomacenco Pavel, este în legătură cauzala cu accidentul, care a avut loc și consecințele produse - leziunile corporale la persoanele, care au suferit în urma acestui accident;

- curtea de apel, examinând apelul declarat, nu s-a expus asupra circumstanțelor indicate în apel, limitându-se doar la cele stabilite de prima instanță de judecată;

- atât prima instanță, cât și instanța de apel, nu au dat o analiză declarațiilor depuse de părțile vătămate, care în ansamblu sunt contradictorii cu materialele cauzei;

- versiunea inculpatului, că el la începutul manevrei nu a văzut automobilul „Mercedes” pe traseu, ultimul apărând când el deja efectua manevra, nu a fost combătută de organul de urmărire penală prin efectuarea unui experiment;

- starea de pericol a fost creată de conducătorul mijlocului de transport „Mercedes”, care se deplasa cu viteza de trei ori mai mare decât cea permisă de Regulamentul Circulației Rutiere, la care s-a stabilit prin raport de expertiză, și nu a putut evita impactul datorită încălcării admise și anume el urmează să poarte răspundere penală pe art. 264 alin. (1) Cod penal;

- calculul inculpatului, că va traversa strada în siguranță și nu va crea starea de pericol pentru alți participanți la trafic era unul întemeiat, fapt demonstrat prin raportul de expertiză, auto-tehnică nr. 34/12/I-R-4977 din 05 septembrie 2016, el nu putea să prevadă, că alte persoane, care sunt implicate în trafic vor încălca Regulamentul Circulației Rutiere;

- instanța în nici un mod nu a combătut circumstanțele invocate în apel cu referire la acțiunile celui de al doilea participant la trafic, care s-a deplasat cu grave încălcări ale Regulamentul Circulației Rutiere, iar dubiile apărute pe această cauză penală nu au fost înlăturate în condițiile Codului de procedură penală și contrar prevederilor art. 8 Codului de procedură penală le-a interpretat în defavoarea inculpatului;

- nu este de acord cu soluția instanței în partea hotărârii acțiunilor civile.

6. Referințe supra recursului ordinar declarat, au fost depuse de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Crijanovschi S. și de către avocatul Spînu Oleg în numele părților vătămate Lomacenco Pavel și Damian Roman, prin care au solicitat dispunerea inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea parțială a hotărârii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Rezultând din conținutul recursului declarat, Colegiul lărgit a stabilit că recurentul și-a întemeiat solicitările pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, în sensul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, precum și nu au fost întrunite elementele infracțiunii incriminate inculpatului.

Cu referire la argumentele recurentului precum că, *atât prima instanță, cât și instanța de apel, nu au dat o analiză declarațiilor depuse de părțile vătămate, care în ansamblu sunt contradictorii cu materialele cauzei; starea de pericol a fost creată de conducătorul mijlocului de transport „Mercedes”, care se deplasa cu viteza de trei ori mai mare decât cea permisă de Regulamentul Circulației Rutiere, la care s-a stabilit prin raport de expertiză, și nu a putut evita impactul datorită încălcării admise și anume el urmează să poarte răspundere penală pe art. 264 alin. (1) Cod penal; calculul inculpatului, că va traversa strada în siguranță și nu va crea starea de pericol pentru alți participanți la trafic era unul întemeiat, fapt demonstrat prin raportul de expertiză, auto-tehnică nr. 34/12/l-R-4977 din 05 septembrie 2016, el nu putea să prevadă, că alte persoane, care sunt implicate în trafic vor încălca Regulamentul Circulației Rutiere, Colegiul penal lărgit analizându-le constată că acestea reprezintă argumente care evidențiază starea de fapt a cauzei privită de către partea apărării, argumente ce sunt pe alocuri identice celor din cererea de apel, precum și celor cercetate în ședințele instanței de apel, astfel în ansamblu aceste cestiuni au fost ridicate spre soluționare, și asupra cărora instanța de apel sa expus în decizia atacată.*

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit evidențiază că potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

Astfel, instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Totodată, Colegiul penal lărgit statuează că critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, precum și justificarea unor acțiuni ale inculpatului Caragherghi Petru, precum că *nu a fost indicat cu ce viteză trebuia să se deplaseze vehiculul și nu a fost stabilită viteza de deplasare a automobilului Volvo condus de inculpat*, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înfăptuiește de către instanța de recurs.

În contextul dat, Colegiul penal reiterează că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești atacate, exclusiv prin prisma prezenței sau absenței temeiurilor pentru recurs, prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Prin urmare, opozabil celor enunțate de recurent, Colegiul penal, verificând materialele dosarului specifică faptul că, argumentele recurentului invocate în recurs referitor la nevinovăția inculpatului Caragherghi Petru, au fost obiect de dispută în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, prin apelul părții apărării, în care au fost indicate aceleași motive, asupra cărora s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic răspunsurile de către instanța de apel, pe care Colegiul penal le însușește din motivul temeiniciei și argumentării acestora, chestiune ce vine în corespundere cu practica judiciară constantă a CtEDO, expusă inclusiv și în hotărârea în pct. 37 a cauzei Albert c. României din 16.02.2010.

În speță, Colegiul penal constată că, instanța de apel a respectat prevederile art. 414 alin.(1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat în raport cu soluția primei instanțe, argumentelor apelanților și a materialului probator, cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Verificând criticile expuse în recursul declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că acestea sunt parțial întemeiate, deoarece instanța de apel la judecarea cauzei a omis de a cerceta complet unele aspecte ce țin de latura civilă a procesului penal.

În acest sens, urmează a fi menționat că, instanța de apel, menținând sentința, nu s-a expus în decizie în nici un mod asupra acțiunilor civile ce au fost admise parțial de către prima instanță.

Din materialele cauzei, Colegiul penal a conchis că autocamionul de model „XXXXX”, condus de către inculpatul Caragherghi Petru intrat în impact cu vehiculului de model „XXXXX”, condus de partea vătămată Lomacenco Pavel, însă de fapt vehiculul de model „Mercedes Sprinter 213” aparținea lui Lomacenco Vasili (f.d. 30, vol.1).

Potrivit poliței de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (f.d. 18, vol. 1), în calitate de asigurator este S.A. „Klassika Asigurări”, iar în calitate de asigurat este SRL „Vero-Nadina”, care este și proprietarul vehiculului de model „Volvo”, condus de inculpatul Caragherghi Petru.

Potrivit poliței de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (f.d. 31, vol. 1), în calitate de asigurator este S.A. „Moldasig” iar în calitate de asigurat este Lomacenco Vasili.

Potrivit raportului de evaluare a pagubei nr. 1912/08A din 10 august 2016, a automobilului de model Mercedes 213 CDI cu numărul de înmatriculare XXXXX (f.d. 49-50, vol. 1), valoarea prejudiciului cauzat constituie 70695,52 lei.

Prin sentință, acțiunea civilă înaintată de Lomacenco Pavel a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Caragherghi Petru în beneficiul lui Lomacenco Pavel, a sumei de 70695 lei cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 8000 lei cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 10000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică. În rest pretențiile din acțiunile civile înaintate de Damian Roman și Lomacenco Pavel, în partea diferenței cuantumurilor prejudiciului moral, au fost respinse ca neîntemeiate.

Conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală.

Potrivit art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru

examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. În conformitate cu art. 387 alin. (1) Cod de procedură penală, odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

Potrivit art. 220 alin. (3) Cod de procedură penală, hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil și ale altor domenii de drept.

În această consecutivitate și cu referire la recursul declarat în partea dezacordului cu soluțiile instanțelor în partea acțiunilor civile (pct. 5.1. din decizie), se reține, însă, că instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, menținând sentința și în această parte, conform descriptivului și dispozitivului deciziei contestate (pct. 4. din decizie), nu a dat apreciere în nici un fel soluției primei instanțe, astfel stabilindu-se în hotărârea atacată omisiuni ce nu pot fi înlăturate de către instanța de recurs.

De asemenea, instanțele de fond urmau a examina necesitatea dispunerii încasării din contul inculpatului Caragherghi Petru în beneficiul lui Lomacenco Pavel a sumei de 70695 lei cu titlu de prejudiciul material prin prisma Legii nr. 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă, or, în speță a fost stabilit că vehiculul de model „Volvo”, care era condus de inculpatul Caragherghi Petru, deținea poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (f.d. 18, vol. 1), or, potrivit art. 15 alin. (1) lit. a) al legii menționate, asigurătorul acordă despăgubiri dacă prejudiciile s-au produs din culpa asiguratului sau a utilizatorului de autovehicul, precum și în cazul în care, la data accidentului, utilizatorul nu este inclus în contractul de asigurare încheiat între posesor și asigurător, la caz regăsindu-se valabilitatea termenului poliței de asigurare.

Astfel, potrivit noțiunii prevăzute în art. 2 al Legii nr. 414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă, *asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule* reprezintă contractul de asigurare, probat prin polița de asigurare RCA și/sau certificatul de asigurare “Carte Verde”, *prin care un asigurător licențiat*, în condițiile prezentei legi, să practice asigurare obligatorie de răspundere civilă auto *se obligă*, în baza unei prime plătite de asigurat, *să despăgubească prejudiciile cauzate prin accident de autovehicul în perioada de valabilitate a contractului de asigurare.*

Colegiul penal lărgit menționează că, instanțele judecătorești în cadrul examinării cauzelor despre infracțiunile contra securității circulației rutiere și exploatării mijloacelor de transport trebuie să întreprindă măsuri pentru soluționarea corectă a acțiunilor civile care rezultă din cauzele penale.

Circumstanțele expuse atestă că instanța de apel nu a judecat apelul declarat de avocatul Dumitran Ignat în condițiile legii și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția în latura civilă.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală instanța de recurs casează parțial hotărârea atacată și dispune rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar declarat de către avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatului, casării deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2018, în cauza penală în privința lui Caragherghi Petru, în latura civilă în partea soluționării chestiunii privind încasarea sumei de 70695 lei cu titlu de prejudiciu material, de la inculpatul Caragherghi Petru în beneficiul părții vătămate Lomacenco Pavel, și dispunerii rejudecării cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatului, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2018, în cauza penală în privința lui *Caragherghi Petru XXXXX*, în latura civilă în partea soluționării chestiunii privind încasarea sumei de 70695 lei cu titlu de prejudiciu material, de la inculpatul Caragherghi Petru în beneficiul părții vătămate Lomacenco Pavel, și

dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, decizia atacată se menține, fiind irevocabilă în această parte.

Decizia, în partea dispunerii rejudecării cauzei, nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la 28 februarie 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena